

Bruxelles, 13 mai 2024
(OR. en)

9804/24

**Dosar interinstituțional:
2023/0405(NLE)**

EDUC 166
JEUN 108
SPORT 52
SOC 353
EMPL 202
COMPET 538
RECH 222

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Recomandare a Consiliului „Europa în mișcare” – oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor recomandarea sus-menționată, adoptată de Consiliu (Educație, Tineret, Cultură și Sport) în cadrul reuniunii sale din 13 mai 2024.

Recomandarea Consiliului**„Europa în mișcare” – oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți
(text cu relevanță pentru SEE)**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 165 și 166,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

1. Prin Declarația de la Roma din 25 martie 2017, liderii UE s-au angajat să acționeze pentru o Uniune în care tinerii primesc cea mai bună educație și formare și în care pot studia și găsi locuri de muncă pe întregul continent.
2. Mobilitatea în scopul învățării s-a dovedit a fi extrem de valoroasă pentru cursanți din punctul de vedere al dobândirii competențelor¹ necesare pentru dezvoltarea personală, educațională și profesională. Experiențele de învățare transfrontaliere permit o mai bună înțelegere interculturală și contribuie la promovarea unei identități europene comune. De asemenea, organizarea mobilității, atât de intrare, cât și de ieșire, în scopul învățării reprezintă un stimulent puternic pentru instituțiile de educație și formare și pentru furnizorii de învățare nonformală și informală în vederea îmbunătățirii calității învățării pe care o oferă.

¹ În conformitate cu Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (JO C 189, 4.6.2018, p. 1), competențele sunt definite ca o combinație între cunoștințe, aptitudini și atitudini.

3. Mobilitatea în scopul învățării are un rol important în abordarea deficitului de abilități în UE, în special a deficitului abilităților necesare pentru realizarea tranziției verzi și a celei digitale, precum și a tranziției cursanților către piața forței de muncă. Învățarea la locul de muncă, inclusiv perioadele petrecute în altă țară, aduce beneficii din punctul de vedere al dobândirii de abilități și al capacității de inserție profesională.
4. Oferirea de oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți este esențială pentru realizarea Spațiului european al educației și pentru atingerea obiectivelor Strategiei UE pentru tineret 2019-2027. Comunicarea Comisiei din 30 septembrie 2020 privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025² a anunțat o actualizare a cadrului privind mobilitatea în scopul învățării³ și elaborarea unui cadru de politici privind mobilitatea în scopul învățării pentru cadrele didactice pentru a permite unui număr mai mare de cursanți și cadre didactice să beneficieze de oportunități de mobilitate. Prezenta recomandare actualizează Recomandarea Consiliului din 28 iunie 2011 – Tineretul în mișcare – promovarea mobilității tinerilor în scop educațional pentru a consolida dispozițiile acesteia, pentru a extinde oportunitățile de mobilitate în scopul învățării – de la tineri la cursanți de orice vârstă, la cadre didactice și la membri ai personalului – și pentru a aborda noi modele de învățare, inclusiv învățarea mixtă.
5. Una dintre prioritățile strategice ale Rezoluției Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a Spațiului european al educației (2021-2030)⁴ a fost transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității într-o realitate pentru toți. Rezoluția Consiliului privind Spațiul european al educației în perspectiva anului 2025 și mai departe⁵ a subliniat că identificarea și eliminarea obstacolelor rămase în calea mobilității în scopul învățării și predării sunt esențiale pentru realizarea deplină a Spațiului european al educației, încurajând totodată o mobilitate incluzivă, durabilă și echilibrată.

² COM(2020) 625 final.

³ Astfel cum figurează în Recomandarea Consiliului din 28 iunie 2011 – Tineretul în mișcare – promovarea mobilității tinerilor în scop educațional, JO C 199, 7.7.2011, p. 1.

⁴ JO C 66, 26.2.2021, p. 1.

⁵ JO C 185, 26.5.2023, p. 35.

6. Datele colectate de Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop) arată că țările trebuie să își intensifice eforturile pentru a-și îmbunătăți performanța în ceea ce privește furnizarea unui sprijin cuprinzător pentru mobilitatea cursanților din sistemele de educație și formare profesională (EFP), în special a ucenicilor. Analiza planurilor naționale de punere în aplicare⁶ pentru Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență⁷ arată că doar aproximativ jumătate din statele membre au acordat prioritate măsurilor de sporire a mobilității în domeniul EFP.
7. Analiza⁸ punerii în aplicare a Recomandării Consiliului din 15 martie 2018 privind un Cadru european pentru ucenicii de calitate și eficace⁹ și a datelor Cedefop sugerează¹⁰ că mobilitatea ucenicilor este încă insuficient dezvoltată și că trebuie întreprinse mai multe acțiuni pentru a le permite acestora să participe la schimburile de mobilitate.
8. Concluziile Consiliului privind sporirea mobilității cadrelor didactice și a formatorilor, în special a mobilității europene, în timpul educației și formării lor inițiale și continue¹¹ au solicitat promovarea și extinderea mobilității, astfel încât aceasta să devină o caracteristică comună a formării și a carierei cadrelor didactice și a formatorilor.

⁶ Cedefop, *Working together towards attractive, inclusive, innovative, agile and flexible VET* (Lucrând împreună pentru o EFP atractivă, incluzivă, inovatoare, agilă și flexibilă), notă de informare a Cedefop, 2023.

⁷ JO C 417, 2.12.2020, p. 1.

⁸ Punerea în practică a Cadrului european pentru ucenicii de calitate și eficace – punerea în aplicare a recomandării Consiliului de către statele membre, SWD(2021) 230 final.

⁹ JO C 153, 2.5.2018, p. 1.

¹⁰ Cedefop, *Enablers and disablers of cross-border long-term apprentice mobility: evidence from country- and project-level investigations* (Factori care stimulează și care împiedică mobilitatea transfrontalieră pe termen lung a ucenicilor: date obținute din anchete efectuate la nivel de țară și de proiect), seria de referință nr. 120 a Cedefop, Oficiul pentru Publicații, Luxemburg, 2021.

¹¹ JO C 167, 21.4.2022, p. 2.

9. Analiza punerii în aplicare a Strategiei UE pentru tineret¹² arată că sunt necesare eforturi mai mari pentru a se asigura că toți tinerii și lucrătorii de tineret pot avea un acces eficace la oportunitățile de mobilitate, inclusiv la voluntariatul din sectorul societății civile. Este necesar să se depună mai multe eforturi și în privința unor sisteme eficace de validare a competențelor dobândite prin intermediul mobilității în scopul învățării nonformale și informale, în concordanță cu Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind mobilitatea tinerilor voluntari în Uniunea Europeană¹³.
10. Lipsa competențelor în materie de limbi străine rămâne un obstacol în calea acumulării de experiențe de mobilitate în scopul învățării, a efectuării de studii și a ocupării unui loc de muncă în străinătate, precum și a descoperirii depline a diversității culturale a Europei. În același timp, îmbunătățirea predării și a învățării limbilor străine, precum și oferirea de cursuri într-o limbă străină pot încuraja cursanții din alte țări să participe la mobilitatea în scopul învățării. În acest sens, este important să se profite de tehnologiile digitale, inclusiv de inteligența artificială (IA).

¹² Document de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind punerea în aplicare a Strategiei UE pentru tineret (2019-2021), SWD(2021) 286 final.

¹³ JO C 157, 11.4.2022, p. 1.

11. Concluziile Consiliului privind măsurile suplimentare necesare pentru ca recunoașterea reciprocă automată în domeniul educației și al formării să devină o realitate¹⁴, care s-au bazat pe raportul privind punerea în aplicare a Recomandării Consiliului privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul învățământului superior și a celor dobândite ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ și formare, precum și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate¹⁵, au afirmat că lipsa recunoașterii reciproce automate a calificărilor și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate¹⁶ continuă să pună piedici mobilității în scopul învățării la nivelul UE. În domeniul învățământului superior, au existat îmbunătățiri considerabile în ceea ce privește felul în care autoritățile naționale înțeleg conceptul de recunoaștere reciprocă automată. Cu toate acestea, absența unor abordări naționale consecvente, precum și lipsa de transparență sunt factori semnificativi care descurajează studenții să participe la activități de mobilitate.
12. Promovarea mobilității în scopul învățării cu țările terțe poate spori atractivitatea sistemelor europene de educație și formare pentru restul lumii și poate atrage talente în instituțiile lor de educație și formare. Cooperarea internațională în domeniul educației și formării, inclusiv al mobilității în scopul învățării, este esențială pentru realizarea priorităților geopolitice ale UE, în special Global Gateway, și a obiectivelor de dezvoltare durabilă pentru anul 2030.
13. Promovarea accesului persoanelor cu mai puține oportunități la mobilitatea în scopul învățării este deosebit de importantă, acest obiectiv al incluziunii aflându-se în centrul programului Erasmus+ pentru perioada 2021-2027 și al programului Corpul european de solidaritate. Este esențial ca obiectivul menționat să fie consolidat în cadrul acestor programe și să fie extins, acolo unde este posibil, la alte programe de mobilitate în scopul învățării din întreaga UE.

¹⁴ JO C 185, 26.5.2023, p. 44.

¹⁵ COM(2023) 91 final.

¹⁶ Definițiile termenilor „recunoaștere reciprocă automată a unei calificări” și „recunoaștere reciprocă automată a rezultatelor unei perioade de învățare petrecute în străinătate”, atât la nivelul învățământului superior, cât și la nivelul ciclului secundar superior de educație și formare, sunt stabilite în anexa la Recomandarea Consiliului din 26 noiembrie 2018 privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul învățământului superior și a celor dobândite ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ și formare, precum și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate (JO C 444, 10.12.2018, p. 1) și sunt pe deplin aplicabile prezentei recomandări.

14. Inițiativa privind universitățile europene are ca obiectiv o mobilitate de 50 % în rândul instituțiilor participante, în timp ce criteriile europene pentru acordarea unei etichete de diplomă europeană comună sunt în curs de testare și ar putea încuraja și integrarea mobilității în programele de studii. Majorarea bugetului Erasmus+ pentru perioada 2021-2027 stă la baza obiectivului UE de a încuraja mai mulți studenți să participe la mobilitatea în scopul învățării cel puțin o dată pe durata studiilor lor, cu o gamă mai largă de formate de mobilitate, inclusiv la programe intensive mixte și la mobilitatea mixtă pe termen scurt. Prin urmare, este importantă creșterea procentului de 20 % privind mobilitatea în scopul învățării, obiectiv stabilit inițial în contextul Procesului Bologna în 2009. Instrumentele dezvoltate începând cu acel moment, alături de măsurile propuse în prezenta recomandare, creează condițiile-cadru necesare pentru ca cel puțin 23 % din absolvenții de învățământ superior să participe la mobilitatea în scopul învățării.
15. Modelele de învățare au evoluat în ultimul deceniu, inclusiv ca urmare a pandemiei de COVID-19, și au impulsionat învățarea virtuală și mixtă. Extinderea oportunităților de mobilitate în scopul învățării la cursanți, cadre didactice și membri ai personalului din toate sectoarele educației și formării, precum și tineretului și sportului în contexte formale, nonformale și informale a determinat, de asemenea, dezvoltarea unor formate flexibile de mobilitate în scopul învățării.
16. Mobilitatea echilibrată a cercetătorilor, în special a celor debutanți, ar trebui sprijinită în continuare pentru a contribui la dezvoltarea lor personală și profesională, favorizând astfel competitivitatea sistemului de cercetare și inovare din Europa.

17. Prezenta recomandare urmărește să contribuie la realizarea Spațiului european al educației până în 2025. Viziunea pentru calitate în educație și formare include promovarea libertății duale, care să le permită cursanților, cadrelor didactice și personalului, în special persoanelor cu mai puține oportunități, să fie mobili (mobile), iar instituțiilor să se asocieze liber unele cu altele în Europa și în afara acesteia. Sistemele de educație și formare incluzive și echitabile ar trebui să sprijine construirea unor societăți caracterizate prin coeziune, să pună bazele cetățeniei active și să îmbunătățească capacitatea de inserție profesională. Prezenta recomandare invită statele membre să stabilească condiții favorabile pentru mobilitatea în scopul învățării, să elimine obstacolele și să ofere stimulente adaptate nevoilor specifice ale cursanților, ale cadrelor didactice și ale personalului din diferite sectoare.
18. De asemenea, recomandarea urmărește să faciliteze o mai bună cooperare cu principalele țări terțe, astfel cum se prevede în inițiativa privind parteneriatele pentru atragerea de talente, promovând UE ca destinație atractivă pentru persoanele talentate din țări terțe în scopuri de învățare, formare și studiu.

19. Prezenta recomandare amintește sinergiile și complementaritățile existente între programele UE care abordează mobilitatea în scopul învățării, cum ar fi Erasmus+ și Corpul european de solidaritate, și alte instrumente de finanțare la nivelul UE, la nivel internațional, național și regional, cum ar fi fondurile politicii de coeziune a UE, în special Fondul european de dezvoltare regională și Fondul social european Plus, cu inițiativa sa *Aim, Learn, Master, Achieve* (ALMA).
20. De asemenea, prezenta recomandare urmărește să stimuleze mobilitatea în scopul învățării a cadrelor didactice și a ucenicilor prin intermediul unor cadre de politici specifice, astfel cum sunt detaliate în anexe. Școlile se confruntă cu un deficit de cadre didactice, iar mobilitatea în scopul învățării ar trebui să sporească atractivitatea acestei profesii. Cadrele didactice care au participat la un program de mobilitate pot deveni modele de urmat pentru cursanți și pot contribui la promovarea cooperării transnaționale și internaționale. Concluziile Consiliului privind sporirea mobilității cadrelor didactice și a formatorilor, în special a mobilității europene, în timpul educației și formării lor inițiale și continue subliniază impactul pozitiv al mobilității în scopul învățării în străinătate asupra dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, precum și asupra sistemelor de educație și formare, identificând totodată obstacolele din calea mobilității. Ucenicii se confruntă, de asemenea, cu o serie de obstacole specifice legate de caracteristicile speciale ale învățării la locul de muncă. Mobilitatea acestora ar trebui să contribuie la abordarea lacunelor în materie de abilități, la sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale și la creșterea capacității de inserție profesională, în special în rândul tinerilor.

RECUNOAȘTE CĂ:

21. În sensul prezentei recomandări, conceptul de „mobilitate în scopul învățării”, astfel cum este definit în Regulamentul (UE) 2021/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Erasmus+: Programul Uniunii pentru educație și formare, tineret și sport și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1288/2013¹⁷, și anume acțiunea de a se deplasa fizic în altă țară decât țara de reședință pentru studii, pentru formare sau pentru învățare nonformală sau informală, servește drept punct de plecare. „Mobilitatea în scopul învățării”, în sensul prezentei recomandări, acoperă toate tipurile de mobilitate în scopul învățării pe termen lung și pe termen scurt, inclusiv mobilitatea individuală și de grup, mobilitatea mixtă (inclusiv componentele sale virtuale), mobilitatea creditelor și mobilitatea pentru obținerea unei diplome. Aceasta acoperă cursanții, cadrele didactice și personalul din toate sectoarele învățării pe tot parcursul vieții, inclusiv educația și îngrijirea timpurie, învățământul școlar, învățământul superior, EFP, învățarea în rândul adulților, precum și tinerii¹⁸, lucrătorii de tineret și personalul din domeniul sportului¹⁹, atât în cadrul, cât și în afara domeniului de aplicare al programului Erasmus+. Prezenta recomandare acoperă atât mobilitatea în scopul învățării în interiorul UE, cât și mobilitatea internațională în scopul învățării provenind din UE.

¹⁷ JO L 189, 28.5.2021, p. 1.

¹⁸ Utilizând ca punct de plecare varietatea oportunităților de mobilitate a tinerilor oferite de Erasmus+ Tineret și de Corpul european de solidaritate, mobilitatea în scopul învățării din sectorul tineretului se referă la mobilitatea în scopul învățării a tinerilor, a lucrătorilor de tineret și a voluntarilor în contexte de învățare nonformală și informală. În sensul prezentei recomandări, mobilitatea în scopul învățării în sectorul tineretului include și alte programe naționale de mobilitate.

¹⁹ În acțiunea-cheie 1 din cadrul acțiunilor Erasmus+ în domeniul sportului, mobilitatea în scopul învățării în sectorul sportului este definită ca mobilitatea personalului organizațiilor sportive, în principal în sportul de masă, căruia i se oferă posibilitatea de a-și îmbunătăți competențele și calificările și de a dobândi noi abilități prin petrecerea unei perioade de timp în străinătate, contribuind astfel la consolidarea capacităților și la dezvoltarea organizațiilor sportive. Această acțiune sprijină dezvoltarea profesională a antrenorilor și a altor categorii de personal (atât personal remunerat, cât și voluntari) în sportul de masă. În sensul prezentei recomandări, mobilitatea în scopul învățării în sectorul sportului include și alte programe naționale de mobilitate.

22. Mobilitatea cursanților, a cadrelor didactice și a personalului, a cărei consolidare a început odată cu lansarea Spațiului european al educației, are un impact pozitiv asupra educației și formării. Cu toate acestea, mobilitatea pentru obținerea unei diplome în învățământul superior, precum și mobilitatea în EFP pot reprezenta provocări pentru unele sisteme de educație și formare care primesc fluxuri substanțiale de cursanți sau ucenici sau pentru țările amenințate de „exodul creierelor”, care are drept rezultat plecarea multor persoane talentate ce aleg să studieze sau să înceapă o ucenicie în străinătate, iar apoi să rămână acolo.
23. În ceea ce privește obiectivul privind mobilitatea în scopul învățării²⁰ în învățământul superior, acțiunile de mobilitate vizate includ: mobilitatea de ieșire pentru obținerea unei diplome, o mobilitate de ieșire în cazul creditelor de cel puțin trei luni sau 15 credite din Sistemul european de acumulare și transfer al creditelor de studii (ECTS) (incluzând atât stagiile, cât și mobilitatea în scop de studiu), precum și o mobilitate de ieșire pe termen mai scurt care constă în mai puțin de trei luni și în cel puțin trei credite ECTS. Aceste acțiuni de mobilitate pot fi fie integral fizice, fie mixte, de exemplu constând atât într-o componentă virtuală, cât și într-una fizică. Obiectivul este calculat la nivel de absolvenți, pentru absolvenții care participă la mobilitatea în scopul învățării cel puțin o dată în perioada studiilor. Având în vedere elementele menționate mai sus, prezenta recomandare invită Comisia să prezinte, până în 2026, o propunere privind o metodologie actualizată pentru măsurarea ponderii absolvenților care au experimentat mobilitatea în scopul învățării în străinătate în învățământul superior.

²⁰ Indicatorul se va baza pe datele privind mobilitatea obținute din colectarea de date administrative ale UNESCO-OCDE-Eurostat (UOE).

24. Pentru a răspunde solicitărilor²¹ privind un obiectiv mai ambițios decât cel actual de 8 % pentru mobilitatea în scopul învățării în străinătate pentru studenții EFP, prezenta recomandare propune majorarea la cel puțin 12 % până în 2030 a obiectivului de participare a cursanților EFP, inclusiv a ucenicilor. Obiectivul pentru EFP²² se bazează pe indicatorul definit în Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență. Acesta este măsurat ca proporție a cursanților mobili într-un an calendaristic, raportat la cohorta de absolvenți de EFP din anul respectiv. Sunt incluși participanții la oportunități de mobilitate flexibilă, cum ar fi cele din cadrul programului Erasmus+ (de exemplu, mobilitatea pe termen scurt, mobilitatea de grup, mobilitatea mixtă, mobilitatea legată de participarea la concursuri de abilități) sau alte programe de mobilitate.

²¹ Inclusiv Rezoluția Parlamentului European din 17 decembrie 2020 referitoare la Recomandarea Consiliului privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență [2020/2767(RSP)].

²² Indicatorul se va baza pe datele privind mobilitatea obținute din datele Erasmus+ și din datele privind absolvenții de EFP obținute din colecția de date a UOE. În cazul în care sunt disponibile și numai dacă datele furnizate sunt comparabile cu datele Erasmus+, datele din programele de mobilitate ale autorităților naționale, inclusiv privind durata mobilității, ar putea fi de asemenea utilizate pentru a completa datele din programul Erasmus+. În cazul în care sunt incluse date provenind de la autoritățile naționale, acest lucru ar trebui să fie indicat într-un mod transparent.

25. Consiliul își reafirmă angajamentul ferm față de o mobilitate în scopul învățării incluzivă și își afirmă ambiția politică de a stabili un obiectiv în acest sens. Pentru a fi în măsură să facă acest lucru, este necesară o metodologie de măsurare a ponderii persoanelor cu mai puține oportunități în rândul tuturor cursanților care beneficiază de mobilitate în scopul învățării în străinătate. Prin urmare, Consiliul își reiterează apelul adresat Comisiei de a desfășura lucrări cu privire la unele propuneri, bazându-se pe Grupul permanent pentru indicatori și criterii de referință și cu avizul de specialitate al acestuia, privind posibili indicatori sau posibile obiective la nivelul UE în domeniul incluziunii și al echității²³. Pentru a sublinia angajamentul Consiliului, statelor membre li se recomandă să aspire să atingă la nivel colectiv, până în 2027, un procent de cel puțin 20 % de persoane cu mai puține oportunități în rândul tuturor cursanților care beneficiază de mobilitate în scopul învățării în străinătate. Pentru o astfel de estimare, ar putea fi utilizate datele disponibile în prezent în cadrul programelor Erasmus+ și Corpul european de solidaritate. Aceste date nu acoperă în niciun caz toate tipurile de mobilitate în scopul învățării în străinătate, dar le-ar putea reprezenta ca cel mai apropiat indicator disponibil în prezent. În plus, prezenta recomandare invită Comisia să prezinte, până în 2026, o propunere privind o metodologie de colectare a datelor având ca scop măsurarea ponderii persoanelor cu mai puține oportunități în rândul tuturor cursanților care beneficiază de mobilitate în scopul învățării în străinătate în sectoarele educației și formării, precum și tineretului și sportului, ținând seama în mod corespunzător de caracterul potențial sensibil al datelor de acest tip și fără a impune sarcini administrative suplimentare statelor membre. Pe baza acestei propuneri, Consiliul poate conveni asupra unui obiectiv la nivelul UE care să fie atins până în 2030.
26. Prezenta recomandare nu aduce atingere viitoarelor negocieri privind instrumentele de finanțare ale Uniunii cu ocazia următorului cadru financiar multianual.

²³ Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030) (JO C 66, 26.2.2021, p. 1).

27. Având în vedere articolul 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și în concordanță cu comunicarea Comisiei din 3 mai 2022 intitulată „Punerea oamenilor pe primul loc, asigurarea creșterii durabile și favorabile incluziunii, deblocarea potențialului regiunilor ultraperiferice ale UE”²⁴, recomandarea ar trebui să ia în considerare situația specifică a regiunilor ultraperiferice menționate în articolul respectiv în vederea promovării mobilității în scopul învățării către și dinspre aceste regiuni.
28. În sensul prezentei recomandări și în concordanță cu orientările pentru punerea în aplicare a Strategiei privind incluziunea și diversitatea din cadrul Erasmus+ și al Corpului european de solidaritate²⁵, printre barierele din calea mobilității în scopul învățării se numără dizabilitățile, problemele de sănătate, barierele legate de sistemele de educație și formare, diferențele culturale, barierele sociale (inclusiv barierele sociopsihologice și legate de familie), barierele economice, barierele asociate discriminării și barierele geografice,

²⁴ COM(2022) 198 final.

²⁵ Orientări pentru punerea în aplicare – Strategia privind incluziunea și diversitatea din cadrul Erasmus+ și al Corpului european de solidaritate.

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE ȘI RECOMANDĂ STATELOR MEMBRE

În conformitate cu caracteristicile sistemului de învățământ școlar național, ale sistemului EFP, ale sistemelor învățământului superior și educației pentru adulți, precum și ale sectoarelor tineretului și sportului și ținând seama în mod corespunzător de libertatea academică a instituțiilor de învățământ superior și de autonomia instituțiilor de educație și formare:

1. Să promoveze mobilitatea fără obstacole a tuturor cursanților, cadrelor didactice și membrilor personalului în interiorul Spațiului european al educației cu scopul de a sprijini dezvoltarea competențelor-cheie, în special dobândirea cunoștințelor, a abilităților și a atitudinilor care sunt esențiale pentru tranziția verde și cea digitală, de a consolida încrederea și înțelegerea între sistemele de educație și formare și sectoarele tineretului și sportului și de a promova cetățenia activă.
2. Să acționeze în direcția unor programe de mobilitate în scopul învățării care să fie incluzive și durabile din punctul de vedere al mediului, să beneficieze de utilizarea tehnologiilor digitale și să promoveze valorile comune ale UE²⁶.

²⁶ Astfel cum se prevede la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

3. Să intensifice eforturile menite să transforme mobilitatea într-o realitate pentru toți și să se străduiască să atingă obiectivele de la nivelul UE până în 2030 prin următoarele măsuri:
- a) în ceea ce privește învățământul superior, ponderea absolvenților care au experimentat mobilitatea în scopul învățării în străinătate ar trebui să fie de cel puțin 23 %;
 - b) în ceea ce privește EFP, ponderea cursanților din învățământul profesional care au avut prilejul de a experimenta mobilitatea în scopul învățării în străinătate ar trebui să fie de cel puțin 12 %.

Obiectivele menționate mai sus reprezintă un nivel de referință al performanței globale a UE și trebuie calculate la nivelul UE. Statele membre sunt invitate să contribuie individual la atingerea acestor obiective, ținând seama de punctele lor de plecare diferite și respectând diferențele naționale.

Obiectivele de la nivelul UE menționate anterior ar putea fi revizuite de Consiliu, după caz, din perspectiva:

- unei propuneri a Comisiei privind o metodologie actualizată de colectare a datelor pentru învățământul superior;
- revizuirii viitoare a cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării.

4. Să se angajeze să adopte o abordare incluzivă a mobilității în scopul învățării în toate sectoarele educației și formării, precum și tineretului și sportului, facilitând accesibilitatea oportunităților în materie de mobilitate în scopul învățării pentru persoanele cu mai puține oportunități²⁷ prin:
- a) aspirația de a atinge la nivel colectiv, până în 2027, un procent de cel puțin 20 % de persoane cu mai puține oportunități în rândul tuturor cursanților care beneficiază de mobilitate în scopul învățării în străinătate²⁸;
 - b) analizarea posibilității de a conveni asupra unui obiectiv la nivelul UE care să fie atins până în 2030 pe baza unei propuneri prezentate de Comisie până în 2026 privind o metodologie de colectare a datelor pentru măsurarea ponderii persoanelor cu mai puține oportunități în rândul tuturor cursanților care beneficiază de mobilitatea în scopul învățării în străinătate în sectoarele educației și formării, precum și tineretului și sportului.

²⁷ În conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/817, „persoane cu mai puține oportunități” înseamnă persoane care, din motive economice, sociale, culturale, geografice sau din motive de sănătate, din cauza provenienței dintr-un context de migrație sau din motive precum un handicap sau dificultăți educaționale sau din orice alt motiv, inclusiv un motiv care ar putea da naștere la discriminare în temeiul articolului 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se confruntă cu obstacole din cauza cărora nu pot avea acces efectiv la oportunități de mobilitate în scopul învățării.

²⁸ În absența actuală a unui indicator la nivelul UE pentru o mobilitate în scopul învățării incluzivă, ponderea persoanelor cu mai puține oportunități în rândul tuturor cursanților care beneficiază de mobilitatea în scopul învățării în străinătate ar putea fi estimată utilizându-se datele privind mobilitatea obținute din programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate. Aceste date nu acoperă în niciun caz toate tipurile de mobilitate în scopul învățării în străinătate, dar le-ar putea reprezenta ca cel mai apropiat indicator disponibil în prezent.

5. Să stabilească o cooperare cu părțile interesate în domeniul mobilității în scopul învățării în vederea punerii în aplicare a prezentei recomandări.
6. Să ofere oportunități sistemice de mobilitate în scopul învățării prin:
 - a) luarea în considerare a posibilității de a transforma mobilitatea în scopul învățării în străinătate într-o parte integrantă a sistemelor de învățământ școlar, de EFP și de ucenicie, de învățământ superior și de educație și formare pentru adulți, străduindu-se să includă oportunitatea de a petrece perioade de mobilitate în scopul învățării în străinătate prin ferestre de mobilitate flexibilă, cursuri opționale și alte oportunități;
 - b) sprijinirea instituțiilor de educație și a furnizorilor de formare în dezvoltarea și realizarea unui număr tot mai mare de activități comune transfrontaliere, inclusiv programe comune care să conducă la acordarea de diplome comune, utilizând în mod optim inițiativele europene, în special alianțele universităților europene, centrele de excelență profesională, echipele EFP naționale, alianțele pentru inovare și Academiiile Erasmus+ pentru cadrele didactice și valorificând experiențele alianțelor universităților europene, care și-au stabilit ca obiectiv un procent de mobilitate a studenților de 50 % prin opțiuni de mobilitate fizică, virtuală și mixtă;

- c) promovarea mobilității de intrare și de ieșire în scopul învățării și integrarea acestora în contexte de învățare nonformală și informală, de activități pentru tineret și de voluntariat ca opțiuni de mobilitate valoroase și viabile pentru toți cursanții, cadrele didactice și membrii personalului, inclusiv prin acțiuni de sensibilizare, măsuri de informare și alte tipuri de sprijin pentru furnizorii de învățare nonformală și informală, autoritățile locale și regionale, centrele pentru tineret și organizațiile societății civile;
- d) sprijinirea aplicării unor criterii de calitate pentru pregătirea, desfășurarea și monitorizarea activităților de mobilitate în scopul învățării, inclusiv pornind de la standardele de calitate din cadrul programului Erasmus+, al programului Corpul european de solidaritate și al altor programe de mobilitate în scopul învățării, precum și prin punerea accentului pe accesibilitatea și caracterul incluziv al acestor activități;
- e) favorizarea cooperării dintre organisme care gestionează și pun în aplicare instrumente de finanțare la nivelul UE, la nivel internațional, național și regional pentru a asigura derularea unor activități coordonate care sprijină și promovează mobilitatea în scopul învățării, evitând totodată suprapunerile și maximizând impactul resurselor.

7. Să sporească nivelul de învățare a limbilor prin:

- a) consolidarea învățării limbilor la toate nivelurile de educație și formare, precum și în sectoarele tineretului și sportului, acolo unde este posibil, pentru a stimula opțiunile și oportunitățile de mobilitate în scopul învățării;
- b) sprijinirea accesului la educație și învățare în domeniul limbilor, inclusiv pentru cursanții adulți, cu scopul de a îmbunătăți competențele multilingve și a le permite cetățenilor să profite pe deplin de mobilitatea în scopul învățării și să își sporească oportunitățile în materie de angajare.

8. Să sprijine implicarea în activități de mobilitate în scopul învățării prin:

- a) crearea unei culturi a mobilității în scopul învățării pe tot parcursul vieții în toate etapele de învățare ale educației și formării și în cadrul învățării nonformale și informale, al activităților pentru tineret, al mediilor de voluntariat și al celor sportive. Acțiunile care trebuie întreprinse în acest sens pot include:
 - i) dezvoltarea unei game variate de formate și activități de mobilitate;
 - ii) sprijinirea organizațiilor de trimitere, dar și a celor de primire care au o strategie de internaționalizare;
 - iii) creșterea atractivității instituțiilor de educație și formare, precum și a contextelor de învățare nonformală și informală în domeniul tineretului și al sportului în ceea ce privește primirea și trimiterea de cursanți mobili;
 - iv) încurajarea rețelelor de absolvenți în a dezvolta și a promova experiențe de învățare;

- b) favorizarea cooperării între autoritățile regionale și locale, furnizorii de educație și formare, sectoarele tineretului și sportului, organizațiile societății civile, organizațiile neguvernamentale și organismele private pentru a promova și a sprijini mobilitatea de ieșire în scopul învățării, inclusiv pentru persoanele cu mai puține oportunități, și crearea unui mediu primitor pentru participanții la mobilitatea în scopul învățării care sosesc din străinătate;
- c) încurajarea autorităților și a organizațiilor care gestionează programele de mobilitate, atât cele de trimitere, cât și cele de primire, să reducă sarcina administrativă pentru organizații și participanți și să ofere orientări clare pe parcursul procesului de depunere a cererilor;
- d) sprijinirea unor formate de mobilitate flexibilă în scopul învățării care pot diversifica rezerva de participanți și pot servi drept bază pentru perioade de mobilitate mai lungi, inclusiv activitățile de mobilitate de grup, mobilitatea pe termen scurt, programele intensive mixte și orice alte experiențe de învățare care pot conduce la microcertificări, în conformitate cu abordarea europeană a microcertificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională;
- e) valorizarea activității cadrelor didactice, a personalului și a lucrătorilor de tineret care pregătesc și pun în aplicare proiecte și activități de mobilitate în scopul învățării, integrându-le în profesia lor și recunoscând valoarea adăugată a mobilității personalului.

9. Să ofere informații privind oportunitățile de mobilitate în scopul învățării prin:
- a) desemnarea, acolo unde este cazul, a unor promotori ai mobilității în scopul învățării – coordonatori, puncte de contact, ambasadori sau centre de informare dedicate mobilității în scopul învățării – la nivel național, regional sau local pentru ca aceștia să-și împărtășească expertiza cu furnizorii de educație și formare, cu sectoarele tineretului și sportului, cu organizațiile societății civile și cu organismele private, să sprijine implicarea în activități de mobilitate în scopul învățării și să se asocieze la nivel național și în cadrul UE;
 - b) punerea la dispoziția cursanților de informații specifice cu privire la oportunitățile de mobilitate în scopul învățării de-a lungul ciclului de învățare pe tot parcursul vieții, inclusiv în școli, în mediile de tineret și de lucru, printre furnizorii de EFP și de învățare în rândul adulților, printre furnizorii de activități pentru tineret și de voluntariat, în instituțiile de învățământ superior și printre angajați, prin cooperarea cu promotorii mobilității în scopul învățării și prin integrarea informațiilor privind oportunitățile de mobilitate în scopul învățării în orientările referitoare la studii și carieră;
 - c) promovarea beneficiilor unei perioade de mobilitate petrecute în străinătate și oferirea de consiliere, sfaturi și mentorat, în special cursanților cu mai puține oportunități, inclusiv prin utilizarea optimă a aplicației Erasmus+;

- d) încurajarea organizațiilor de primire în a asigura buna derulare a primirii cursanților care sosesc, inclusiv prin punerea la dispoziție a informațiilor și a materialelor relevante;
- e) furnizarea de informații privind oportunitățile de mobilitate prin optimizarea utilizării și funcționării rețelelor Euroguidance și Eurodesk;
- f) furnizarea de informații privind condițiile de viață și de muncă din țările-gazdă utilizând informațiile disponibile pe portalul EURES privind condițiile de viață și de muncă în toate statele membre și în țările AELS și în secțiunea relevantă din Spațiul UE al învățării, inclusiv prin crearea de linkuri între aceste informații și portalurile naționale privind mobilitatea în scopul învățării.

10. Să sprijine transparența și recunoașterea rezultatelor învățării prin:

- a) instaurarea măsurilor necesare pentru realizarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor din învățământul superior și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate la nivelul învățământului superior și întreprinderea de progrese substanțiale în direcția recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul unui ciclu secundar superior de educație și formare care oferă acces la învățământul superior și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate în cadrul unui ciclu secundar superior de educație și formare, incluzând EFP, precum și învățarea virtuală și mixtă, prin furnizarea de orientări și formare pentru furnizorii de educație și formare și prin asigurarea consecvenței în procesul decizional privind recunoașterea;
- b) utilizarea deplină a programelor și a instrumentelor disponibile care pot sprijini recunoașterea rezultatelor învățării, inclusiv prin facilitarea unor abordări naționale consecvente ale recunoașterii reciproce automate și prin asigurarea faptului că sistemul extern de asigurare a calității este pus în aplicare de către agenții independente de asigurare a calității înregistrate în EQAR;
- c) încurajarea instituțiilor de educație și formare în a ține evidența deciziilor privind recunoașterea rezultatelor învățării, luând în considerare normele privind protecția datelor, pentru a asigura consecvența și transparența procesului decizional în timp și între diferitele structuri organizaționale ale instituțiilor, cu scopul de a asigura înțelegerea conceptului de recunoaștere reciprocă automată și a definiției acesteia;
- d) avansarea în direcția recunoașterii competențelor dobândite prin intermediul mobilității în scopul învățării în contexte de învățare nonformală și informală, de activități pentru tineret și de voluntariat, prin promovarea cooperării privind modalitățile de validare între organismele relevante din sectoarele educației și formării, furnizorii de învățare nonformală și organizațiile societății civile, astfel încât rezultatele învățării nonformale și informale să poată fi utilizate mai ușor în educația și formarea formală și pe piața muncii;

- e) sprijinirea furnizorilor de educație și formare și a organizatorilor de activități de mobilitate în scopul învățării pentru tineri, de activități pentru tineret și de voluntariat în ceea ce privește utilizarea sistemică a cadrelor și a instrumentelor UE, inclusiv Europass, clasificarea multilingvă a abilităților, competențelor și ocupațiilor europene, acreditările digitale europene pentru învățare, Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții, Mobilitatea Europass, Youthpass și/sau cadrele naționale pentru a contribui la identificarea, documentarea, evaluarea și, după caz, certificarea competențelor dezvoltate prin intermediul mobilității în scopul învățării;
- f) luarea în considerare a realizării de măsuri în vederea ratificării Convenției globale a UNESCO pentru recunoașterea calificărilor din învățământul superior pentru a îmbunătăți recunoașterea echitabilă și transparentă a calificărilor din țări terțe, precum și a studiilor parțiale și a învățării anterioare; punerea la dispoziția publicului a informațiilor privind procesele de recunoaștere a calificărilor din țări terțe;
- g) folosirea cooperării în materie de politici, în special a dialogului global în materie de politici aferent Procesului Bologna, și a cooperării dintre autoritățile de recunoaștere și agențiile de asigurare a calității în vederea dezvoltării de capacități în instituțiile de învățământ superior din țările terțe și a alinierii proceselor de asigurare a calității pentru a maximiza rezultatele învățării obținute în urma experiențelor de mobilitate a studenților din țările terțe și pentru a asigura recunoașterea deplină a perioadelor de mobilitate în sensul luării acestora în calcul în vederea obținerii diplomelor de către studenți în țărilor lor de origine.

11. Să sprijine tranziția către piața muncii și mobilitatea profesională prin:
- a) facilitarea tranziției de la mobilitatea în scopul învățării la mobilitatea profesională, ajutând cursanții, cadrele didactice, personalul, precum și lucrătorii de tineret care sunt mobili să beneficieze de sprijin destinat persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din partea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și din partea EURES;
 - b) prin intermediul programului Erasmus+, sprijinirea cursanților, inclusiv a proaspeților absolvenți, să efectueze stagii în străinătate pentru a-și dezvolta abilitățile antreprenoriale, inovatoare, creative și interculturale;
 - c) încurajarea organizațiilor relevante să primească stagiați din străinătate, inclusiv prin acțiuni de sensibilizare și acces la informațiile necesare.
12. Să facă mobilitatea în scopul învățării mai incluzivă și mai accesibilă prin:
- a) elaborarea de măsuri specifice de sprijinire a mobilității persoanelor cu mai puține oportunități în cadrul sistemelor de educație și formare, precum și în sectoarele tineretului și sportului;
 - b) eliminarea barierelor din calea persoanelor cu mai puține oportunități și luarea în considerare a nevoilor acestora încă din primele etape ale conceperii activităților de învățare;

- c) furnizarea de sprijin pentru a asigura accesul persoanelor cu mai puține oportunități la mobilitatea în scopul învățării, precum și sprijinirea organizațiilor care le găzduiesc, de pildă printr-o finanțare adecvată la nivel național sau regional și prin promovarea sinergiilor între diferitele instrumente de finanțare ale UE, internaționale, naționale și regionale;
- d) furnizarea de informații accesibile, actuale și prompte cu privire la finanțarea disponibilă pentru mobilitatea în scopul învățării, la calendarul plăților și la alte tipuri de sprijin disponibile pentru cursanți;
- e) acordarea de sprijin cursanților mobili prin abordarea problemei deficitului de locuințe pentru studenți, în colaborare cu autoritățile naționale, regionale și locale relevante;
- f) asigurarea, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern, a protecției adecvate a celor care participă la mobilitatea în scopul învățării, inclusiv a ucenicilor, a stagiarilor, a tinerilor cercetători, a lucrătorilor de tineret și a voluntarilor, în special a minorilor, în ceea ce privește asigurările, standardele de muncă, cerințele în materie de sănătate și siguranță, fiscalitatea, securitatea socială (inclusiv accesul la asistență medicală) și, după caz, posibilitatea de a acumula drepturi de pensie.

13. Să facă mobilitatea în scopul învățării mai durabilă din punctul de vedere al mediului prin:
- a) după caz, utilizarea unor mijloace de transport mai durabile dinspre și către destinațiile de mobilitate în scopul învățării și în timpul perioadelor de mobilitate, precum și furnizarea de consiliere privind modurile sustenabile de a călători;
 - b) sprijinirea furnizorilor de educație și formare, a sectoarelor tineretului și sportului și a organizațiilor societății civile care organizează activități de mobilitate în scopul învățării să integreze practicile de durabilitate în activitățile lor zilnice prin formare, orientări și schimb de bune practici;
 - c) sprijinirea furnizorilor de educație și formare și a sectoarelor tineretului și sportului la nivel organizațional în eforturile lor de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră generate de călătoriile efectuate în contextul mobilității în scopul învățării.
14. Să utilizeze tehnologiile digitale pentru a facilita mobilitatea în scopul învățării prin:
- a) încurajarea dezvoltării și utilizării sistemelor informatice interoperabile bazate pe standarde europene comune; aceste sisteme ar trebui să permită cursanților, cadrelor didactice și personalului să gestioneze și să înregistreze experiențele legate de mobilitatea în scopul învățării, în deplină conformitate cu legislația aplicabilă privind protecția datelor; aceleași sisteme ar trebui să permită organizațiilor să furnizeze informații cu privire la oportunitățile de mobilitate, să gestioneze mobilitatea, să sprijine recunoașterea reciprocă automată și să reducă sarcina administrativă, prin exploatarea posibilităților oferite de inițiativa privind legitimația europeană de student și a instrumentelor furnizate de platforma Europass, inclusiv digitalizarea certificatelor care atestă rezultatele învățării folosind infrastructura de acreditări digitale europene pentru învățare;

- b) contribuirea la inițiativele care sprijină mobilitatea cercetătorilor și care furnizează informații și servicii de sprijin relevante, inclusiv EURAXESS²⁹ și viitoarea platformă Talente SEC³⁰;
- c) acordarea de sprijin furnizorilor de educație și formare, sectoarelor tineretului și sportului, precum și organizațiilor societății civile, sprijin care să le permită să introducă și să utilizeze noi instrumente digitale atunci când este necesar și/sau să utilizeze instrumentele digitale existente pentru a veni în completarea mobilității fizice;
- d) sprijinirea dezvoltării unor formate de mobilitate mixtă de înaltă calitate prin adaptarea cadrelor naționale existente astfel încât să faciliteze și mai mult formatele de mobilitate complementare inovatoare care folosesc tehnologiile digitale;
- e) explorarea modului în care IA poate ajuta la depășirea barierelor din calea mobilității în scopul învățării.

15. Să promoveze valorile UE prin intermediul mobilității în scopul învățării prin:

- a) încurajarea tuturor cursanților, cadrelor didactice și membrilor personalului să participe la viața comunităților-gazdă, inclusiv prin activități de voluntariat, în timpul perioadei de mobilitate în scopul învățării petrecute în străinătate;
- b) îmbogățirea experiențelor legate de mobilitatea în scopul învățării prin formare în materie de conștientizare a dimensiunii interculturale, angajament civic, alfabetizare digitală și mediatică, cunoaștere a UE și a valorilor sale, precum și în materie de drepturi fundamentale;
- c) punerea la dispoziția cursanților, a cadrelor didactice și a membrilor personalului care sosesc din străinătate a unor informații relevante pentru contextul local și crearea unei culturi primitoare prin prezența mentorilor și oferirea de sprijin administrativ;

²⁹ EURAXESS – Cercetători în mișcare este un ghișeu unic pentru cercetătorii și inovatorii care doresc să avanseze în carieră și să se dezvolte pe plan personal prin deplasarea în alte țări.

³⁰ Acțiunea Talente SEC este sprijinită de Programul Orizont Europa și urmărește să sporească interoperabilitatea carierelor și capacitatea de inserție profesională a talentelor din domeniul cercetării și inovării în toate sectoarele.

- d) asigurarea faptului că cursanții mobili, cadrele didactice mobile și personalul mobil beneficiază de cel mai înalt grad de libertate academică; încurajarea instituțiilor de educație și de formare să dezvolte o cultură a calității, inclusiv, printre altele, prin sisteme de asigurare a calității care să asigure respectarea deplină a principiilor integrității academice în timpul perioadelor de mobilitate.

16. Să promoveze UE ca destinație în scopul învățării prin:

- a) cooperarea strânsă pentru a spori atractivitatea UE, utilizând gama existentă de inițiative naționale și regionale, cum ar fi proiectul „Study in Europe” (Studiați în Europa) pentru învățământul superior;
- b) facilitarea mobilității în scopul învățării cu alte părți ale lumii, în special cu țările cu o perspectivă de aderare, printr-o cooperare mai strânsă între autoritățile și instituțiile de educație și formare relevante din aceste țări și cele din UE; în acest context, parteneriatele pentru atragerea de talente pot oferi un cadru pentru parteneriate de cooperare mai strânse cu principalele țări terțe, în conformitate cu obiective stabilite de comun acord; o astfel de cooperare poate contribui la asigurarea faptului că mobilitatea în scopul învățării ajută indirect la abordarea lacunelor în materie de abilități din țările terțe și din UE, de exemplu prin abordarea lacunelor în materie de competențe în sectoarele afectate de tranziția verde și cea digitală și prin îmbunătățirea capacității de inserție profesională a cursanților;
- c) sprijinirea eliberării la timp a vizelor de lungă ședere și a permiselor de ședere pentru resortisanții țărilor terțe selectați pentru o oportunitate de studiu într-un stat membru, în conformitate cu Directiva (UE) 2016/801³¹ sau a vizelor de scurtă ședere, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 810/2009³², în funcție de durata preconizată a șederii în UE.

³¹ Directiva (UE) 2016/801 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair (JO L 132, 21.5.2016, p. 21).

³² Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO L 243, 15.9.2009, p. 1).

17. Să sprijine punerea în aplicare a prezentei recomandări prin:

- a) încurajarea discuțiilor strategice la nivel european, național și regional și între statele membre cu privire la posibile strategii sau abordări de internaționalizare și/sau de mobilitate, schimbul de bune practici și participarea la activități de învățare *inter pares*, în cooperare cu toate părțile interesate relevante;
- b) informarea Comisiei, până la sfârșitul anului 2026, cu privire la strategiile sau abordările de internaționalizare și/sau de mobilitate existente sau planificate care ar putea sprijini punerea în aplicare a prezentei recomandări în învățământul superior, EFP, învățământul școlar, educația adulților, precum și în sectoarele tineretului și sportului, abordând atât mobilitatea de intrare, cât și cea de ieșire în scopul învățării.

INVITĂ COMISIA:

18. Să elaboreze, până în 2026, în strânsă colaborare cu statele membre și pe baza avizului experților Grupului permanent pentru indicatori și criterii de referință, o propunere de metodologie pentru colectarea datelor (astfel cum se menționează în recomandările 3 și 4) pentru a măsura:

- în ceea ce privește învățământul superior, ponderea absolvenților care au experimentat mobilitatea în scopul învățării în străinătate;
- ponderea persoanelor cu mai puține oportunități în rândul tuturor cursanților care beneficiază de mobilitate în scopul învățării în străinătate în sectoarele educației și formării, tineretului și sportului.

Să țină seama în mod corespunzător de caracterul potențial sensibil al datelor privind mobilitatea incluzivă în scopul învățării și să evite impunerea unor sarcini administrative suplimentare asupra statelor membre. Să raporteze frecvent Consiliului cu privire la progresele înregistrate (prin intermediul grupului său de pregătire relevant – Comitetul pentru educație).

19. Să sprijine schimbul de bune practici, participarea la activități de învățare *inter pares*, precum și organizarea discuțiilor strategice de la nivel european, național și regional și între statele membre menționate în recomandarea 17.

20. Să continue să sprijine punerea în aplicare a prezentei recomandări prin intensificarea cooperării dintre grupurile de lucru ale Cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării și în cooperare cu Grupul permanent pentru indicatori și criterii de referință (SGIB).
21. Să cartografieze domeniile de intervenție ale instrumentelor de finanțare existente la nivelul UE, la nivel internațional, național și regional pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la potențialele acțiuni și bune practici ale acestora în sprijinul mobilității în scopul învățării și pentru a promova o abordare sinergică eficientă în rândul părților interesate relevante.
22. Să colaboreze cu statele membre, inclusiv prin intermediul Grupului permanent pentru indicatori și criterii de referință, precum și cu părțile interesate relevante în scopul îmbunătățirii suplimentare a calității și a disponibilității datelor și al elaborării de metodologii la nivelul UE pentru colectarea și analiza datelor (inclusiv sondaje, de exemplu sondajul european privind monitorizarea parcursului profesional al absolvenților) vizând mobilitatea în scopul învățării în toate sectoarele educației și formării și în sectoarele tineretului și sportului, care pot, la rândul lor, să ofere informații privind incluziunea și diversitatea teritorială, în deplină conformitate cu legislația UE privind protecția datelor și fără a genera sarcini suplimentare pentru statele membre.

23. Să reformeze și să îmbunătățească tabloul de bord al mobilității, în strânsă cooperare cu experți din statele membre, ca o continuare a punerii în aplicare a prezentei recomandări, și să îl extindă pentru a include toate sectoarele educației și formării, precum și sectoarele tineretului și sportului.
24. Să încurajeze și să sprijine participarea tinerilor la elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor și programelor de mobilitate în scopul învățării la nivel local, național, regional și european.
25. Să continue să dezvolte, să promoveze și să sprijine, prin intermediul programelor Erasmus+ și Corpul european de solidaritate, utilizarea instrumentelor UE care susțin concretizarea perioadelor de învățare în străinătate, cum ar fi rețelele Euroguidance și Eurodesk, inițiativa privind legitimația europeană de student, Serviciul de sprijin lingvistic online, Platforma europeană pentru educația școlară, Portalul european pentru tineret, Platforma de formare generală online, Youthpass și Europass.
26. Să continue să dezvolte, să optimizeze, să promoveze și să sprijine, prin intermediul programului Erasmus+, utilizarea instrumentelor UE care susțin transparența și validarea rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate și ale acreditărilor, în special Youthpass și platforma Europass/Mobilitate Europass, inclusiv prin îmbunătățirea interoperabilității semantice prin intermediul modelului european de învățare și al acreditărilor digitale europene pentru învățare.
27. Să continue să dezvolte și să sprijine instituțiile de învățământ superior și alianțele instituțiilor de învățământ superior, cum ar fi „universitățile europene”, astfel încât acestea să poată oferi programe comune și să acorde diplome comune, în concordanță cu instrumentele UE și cu cele de la Bologna.

28. Să continue să dezvolte și să sprijine alianțele universităților europene, inclusiv prin programul Erasmus+ și prin politici de susținere, pentru a le permite să își valorifice pe deplin potențialul și devină modele de urmat pentru sectorul învățământului superior prin promovarea mobilității integrate și fără piedici în campusurile interuniversitare europene, prin promovarea utilizării microcertificărilor și prin analizarea opțiunilor și a etapelor necesare – în strânsă cooperare cu statele membre, instituțiile de învățământ superior, organizațiile studențești și părțile interesate relevante – pentru pregătirea terenului către crearea unei posibile etichete de diplomă europeană comună, pe baza unui set comun de criterii europene coelaborate.
29. Să continue să dezvolte și să sprijine inițiativele voluntare ale UE care pot spori mobilitatea în domeniul educației și formării, cum ar fi Academiile Erasmus+ pentru cadrele didactice și centrele de excelență profesională.
30. Să furnizeze sprijin suplimentar provenind din cadrul programului Erasmus+ prin încurajarea cooperării și a învățării reciproce între statele membre pentru a asigura recunoașterea reciprocă automată a calificărilor și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate în sectoarele educației și formării la toate nivelurile, inclusiv pentru învățarea virtuală și mixtă.
31. Să continue să sprijine statele membre în evoluția lor către o abordare multilaterală a predării și învățării limbilor, în special prin activități de învățare *inter pares*, prin promovarea unor inițiative și evenimente precum Ziua europeană a limbilor și prin cooperarea cu părțile interesate și cu organizațiile internaționale, precum Consiliul Europei și Centrul său European pentru Limbi Moderne și OCDE, în scopul conceperii de instrumente inovatoare pentru învățarea limbilor, inclusiv instrumente digitale și care folosesc IA.

32. Să promoveze crearea de sinergii și complementarități între programele UE care se ocupă de mobilitatea în scopul învățării, cum ar fi Erasmus+ și Corpul european de solidaritate, și alte instrumente de finanțare la nivelul UE, la nivel internațional, național și regional, cum ar fi fondurile politicii de coeziune, în special Fondul european de dezvoltare regională și Fondul social european Plus împreună cu inițiativa sa ALMA (*Aim, Learn, Master, Achieve* – țintește, învață, stăpânește, realizează), pentru a maximiza impactul acțiunilor care promovează oportunitățile de mobilitate în scopul învățării în toate statele membre, inclusiv prin sprijinirea punerii în aplicare a unor instrumente și strategii de creștere a nivelului de participare a persoanelor cu mai puține oportunități.
33. Să sprijine statele membre, la cererea acestora, în eforturile lor de a reforma și de a consolida strategiile sau abordările de internaționalizare și/sau mobilitate la nivel național și între mai multe țări, utilizând instrumente ale UE, cum ar fi Instrumentul de sprijin tehnic și oportunitățile Erasmus+.
34. Să realizeze, până în 2025, un studiu privind oportunitățile, provocările și impactul mobilității echilibrate (inclusiv mobilitatea creditelor și a diplomelor) în UE, ținând seama de diferitele consecințe ale fenomenului mobilității creierelor.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Un cadru de politici pentru mobilitatea cadrelor didactice

Comunicarea Comisiei din 2020 privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025³³ prevede că Comisia „va colabora cu statele membre și cu persoanele interesate pentru a elabora un cadru de politică pentru creșterea numărului și a calității oportunităților de mobilitate în scopul învățării pentru profesori în Europa, pe baza necesităților lor efective de mobilitate”.

Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)³⁴ include acțiuni specifice pentru abordarea domeniului prioritar referitor la cadre didactice și formatori. Aceste acțiuni includ explorarea posibilității de a elabora un cadru de politici pentru mobilitatea cadrelor didactice.

³³ COM(2020) 625 final.

³⁴ JO C 66, 26.2.2021, p. 1.

Justificarea unui astfel de cadru o constituie existența unor provocări specifice cu care se confruntă cadrele didactice, provocări analizate, de asemenea, în documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2023) 719 final.

Acest cadru prezintă un set de acțiuni care pot fi puse în aplicare la nivel școlar, local, regional și la nivel de sistem în vederea abordării obstacolelor din calea mobilității cadrelor didactice identificate în statele membre ale UE. Ambiția cadrului este de a servi drept sursă de inspirație pentru părțile interesate care doresc să elaboreze propriile strategii de mobilitate a cadrelor didactice, în conformitate cu sistemele lor respective. Cadrul se dorește o pepinieră de idei pentru creșterea mobilității cadrelor didactice. Acesta completează și oferă detalii privind acțiunile specificate în Concluziile Consiliului privind sporirea mobilității cadrelor didactice și a formatorilor, în special a mobilității europene, în timpul educației și formării lor inițiale și continue³⁵ și privind promovarea importanței mobilității cadrelor didactice în școli și în comunități. Concluziile Consiliului evidențiază impactul pozitiv al mobilității în scopul învățării în străinătate asupra dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, precum și asupra sistemelor de educație și formare, identificând totodată obstacolele din calea mobilității. Prezenta anexă abordează necesitatea de a depăși aceste obstacole pentru ca mobilitatea cadrelor didactice să devină o opțiune viabilă atât în momentul formării lor inițiale, cât și pe parcursul dezvoltării profesionale continue a acestora, în concordanță cu nevoile sistemelor naționale de educație și formare.

³⁵ JO C 167, 21.4.2022, p. 2.

Ideea de bază este că mobilitatea în scopul învățării ar trebui să constituie o parte integrală a formării inițiale și a dezvoltării profesionale a cadrelor didactice: ea poate spori atractivitatea acestei profesii și este importantă pentru dezvoltarea în continuare a școlilor și a sistemelor de educație și formare în vederea atingerii obiectivelor Spațiului european al educației.

Comisia va sprijini statele membre pe măsură ce acestea pun în aplicare măsurile și acțiunile necesare prezentate în acest document, în special prin schimbul de bune practici și învățarea *inter pares*. Aceste măsuri se vor baza pe bunele practici elaborate în cadrul programului Erasmus+, cum ar fi Academiiile Erasmus+ pentru cadrele didactice, care urmăresc să sprijine cadrele didactice la începutul carierei și să consolideze dezvoltarea profesională a acestora.

În concordanță cu sistemele naționale ale statelor lor membre, părțile interesate de la nivel școlar, regional, local și de sistem ar putea realiza obiectivele generale prezentate mai sus prin:

1. Asigurarea disponibilității oportunităților de mobilitate în contextul formării inițiale și al dezvoltării profesionale continue a cadrelor didactice;
 - a) Formarea inițială
 - luarea în calcul a integrării oportunităților de mobilitate favorabile incluziunii și echilibrate din punctul de vedere al genului în formarea inițială a cadrelor didactice, ca parte recomandată a programelor de învățământ;
 - recunoașterea mobilității în scopul învățării ca făcând parte integrantă din formarea inițială a cadrelor didactice și, în special, recunoașterea misiunilor de predare în străinătate ca fiind echivalente cu formarea în mediu școlar într-o instituție națională de educație sau formare, după caz;
 - acolo unde este posibil, alocarea unor perioade („ferestre de mobilitate”) pe parcursul unui an universitar din cadrul oricărei formări inițiale a cadrelor didactice, astfel încât viitoarele cadre didactice să poată participa cu ușurință la perioade de mobilitate, fără a le fi afectate studiile;
 - includerea în programele de formare inițială a cadrelor didactice de module sau elemente care să fie concepute special pentru a dezvolta abilitățile și competențele necesare pentru a petrece perioade de mobilitate în scopul învățării în străinătate.

b) Dezvoltarea profesională continuă

- recunoașterea rezultatelor unui cadru didactic care petrece o perioadă de mobilitate în străinătate ca o parte legitimă și valoroasă a activităților sale profesionale;
- acolo unde este posibil, identificarea și integrarea ferestrelor de mobilitate în anul școlar, atunci când trimiterea și primirea cadrelor didactice și a viitoarelor cadre didactice sunt oportune și ușor de realizat și când sunt puși la dispoziție suplinitori, dacă este necesar;
- încheierea de acorduri bilaterale la nivel național sau, după caz, regional pentru a facilita mai ales recunoașterea și comparabilitatea competențelor și abilităților dobândite (de exemplu, printr-un cadru comun de calitate și prin utilizarea terminologiei standardizate în materie de abilități disponibilă la nivel european);
- acolo unde este posibil și în concordanță cu competențele de la nivel național, sprijinirea școlilor cu resurse adecvate și proceduri flexibile atunci când cadrele didactice care participă la mobilitate trebuie să fie înlocuite temporar.

2. Îmbunătățirea cooperării la nivel local prin dezvoltarea și punerea în aplicare a unei abordări strategice a mobilității cadrelor didactice

a) Integrarea mobilității cadrelor didactice în dezvoltarea generală a școlilor

- încurajarea responsabililor de elaborarea politicilor, a directorilor unităților școlare, a formatorilor cadrelor didactice și a părților interesate relevante să stabilească modalitățile prin care mobilitatea în scopul învățării, inclusiv mobilitatea cadrelor didactice – indiferent de experiența lor pedagogică și de gen – poate fi integrată în strategiile de dezvoltare ale școlilor;
- luarea în calcul a definirii unor obiective pe termen scurt, mediu și lung pentru integrarea mobilității în scopul învățării în strategia generală de dezvoltare a unităților școlare, inclusiv trimiterea și primirea cadrelor didactice (inclusiv a celor care urmează cursuri de formare și a altor categorii de personal școlar), și a stabilirii de proiecte de cooperare cu organizații din străinătate (inclusiv cooperare online);

- aplicarea unei strategii progresive pentru realizarea acestor obiective, începând cu utilizarea instrumentelor și platformelor digitale, cooperarea bilaterală și cooperarea între regiunile transfrontaliere;
- acolo unde este posibil, promovarea cooperării dintre școlile din aceeași zonă sau regiune pentru a facilita suplینirea cadrelor didactice care participă la programe de mobilitate în scopul învățării;
- valorificarea sistemului local al organizațiilor implicate în educație și formare pentru a găsi parteneri în străinătate;
- crearea de rețele de instituții participante între statele membre pentru a dezvolta un sistem de mobilitate a cadrelor didactice bazat pe registrele autorităților locale, regionale și naționale din domeniul educației, consorțiile școlare, comunitatea eTwinning și alte rețele existente;
- consolidarea mobilității cadrelor didactice prin îmbunătățirea competențelor lingvistice ale acestora, prin recurgerea mai intensă la metode inovatoare de predare și învățare a limbilor străine și prin introducerea multilingvismului la clasă.

b) Alocarea resurselor necesare

- luarea în calcul a alocării de personal specializat (coordonatori de mobilitate) pentru pregătirea și punerea în aplicare a proiectelor și activităților de mobilitate, inclusiv mentoratul oferit cadrelor didactice mobile, sprijinirea instituțiilor de primire și de trimitere și gestionarea procedurilor logistice și administrative referitoare, de pildă, la cazare, impozitarea veniturilor și securitatea socială la nivelul cel mai adecvat (școli și autorități locale din domeniul educației și formării);
- luarea în calcul a punerii în comun a resurselor la nivelul autorităților locale din domeniul educației și formării pentru a face față sarcinii administrative pe care o implică pregătirea și gestionarea proiectelor de mobilitate, în special pentru a le permite școlilor cu cele mai puține mijloace să participe la activități de mobilitate în scopul învățării;
- îmbunătățirea capacității instituțiilor de educație și formare de a găzdui și de a beneficia de activități de mobilitate atât ale cadrelor didactice în exercițiu, cât și ale celor viitoare, valorificând pe deplin cooperarea cu Academiile Erasmus+ pentru cadrele didactice;
- recunoașterea activității personalului care se ocupă cu organizarea oportunităților de mobilitate pe teren;
- sprijinirea școlilor active în proiecte de mobilitate, oferindu-le resurse suplimentare;
- promovarea sinergiilor cu alte fonduri locale, naționale și ale UE, în special cu Fondul social european Plus și cu Fondul european de dezvoltare regională, pe lângă Erasmus+.

3. Promovarea beneficiilor mobilității în scopul învățării și sprijinirea acestora prin asigurarea formării necesare
- sensibilizarea factorilor de decizie de la toate nivelurile sistemului de educație și formare (în special a directorilor unităților școlare și a altor manageri de la nivel local și regional) cu privire la beneficiile mobilității transfrontaliere în scopul învățării pentru personalul didactic și la impactul acestora asupra dezvoltării organizațiilor, inclusiv sprijinirea elevilor să învețe limbi străine;
 - oferirea de cursuri de formare directorilor unităților școlare cu privire la dezvoltarea școlilor (inclusiv prin observare directă la locul de muncă în străinătate), sprijinită de mobilitatea în scopul învățării în străinătate;
 - crearea de stimulente și valorificarea activității directorilor unităților școlare care implică școlile și personalul lor în proiecte de mobilitate;
 - valorificarea și promovarea efectelor pozitive ale acestor experiențe pentru cadrele didactice, cursanți și dezvoltarea școlilor și a învățământului școlar la nivel local, regional și național.
-

Un cadru de politici pentru mobilitatea ucenicilor

Din 2010, uceniciile³⁶ reprezintă un element central al politicilor europene în domeniul educației și formării profesionale (EFP), importanța lor fiind stabilită prin Comunicatul de la Bruges și reiterată apoi în 2020 prin Declarația de la Osnabrück și Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență³⁷. De atunci, prioritățile specifice în materie de politici au evoluat și includ în prezent transformarea în realitate a mobilității transfrontaliere în scopul învățării și pentru ucenici.

Mobilitatea ucenicilor oferă beneficii clare întreprinderilor prin extinderea abilităților angajaților lor, societății în ansamblu, precum și tinerilor și cursanților adulți sub aspectul formării și capacității lor de inserție profesională. Unele dintre abilitățile și competențele pe care le poate oferi mobilitatea transfrontalieră (de exemplu, competențe lingvistice, interculturale, organizaționale și alte competențe transferabile sau competențe specifice într-un domeniu tehnic care nu sunt disponibile în întreprinderea/instituția de trimitere) nu pot fi învățate acasă. Cu toate acestea, din cauza mai multor obstacole specifice, cum ar fi complexitatea obligațiilor legale legate de statutul administrativ al ucenicilor, vârsta mică a acestora, diversitatea programelor de ucenicie și a programelor de învățământ naționale, precum și riscul pierderii de productivitate cu care se confruntă angajatorii, ucenicii au acces limitat la experiențe de mobilitate în scopul învățării. Prezenta anexă propune un set de acțiuni la nivel național care pot facilita mobilitatea ucenicilor la nivel de sistem, la nivel individual și la nivel de întreprindere. Ambiția acestuia este de a servi drept sursă de inspirație pentru părțile interesate care doresc să extindă sistemele de mobilitate pentru ucenici și de a acționa ca un instrument prin care să se intensifice mobilitatea acestora. Setul de acțiuni se bazează pe dispozițiile Recomandării Consiliului din 15 martie 2018 privind un Cadru european pentru ucenicii de calitate și eficace.

³⁶ Conform Recomandării Consiliului din 15 martie 2018 privind un Cadru european pentru ucenicii de calitate și eficace (JO C 153, 2.5.2018, p. 1), schemele de ucenicie înseamnă schemele formale de educație și formare profesională care:

- a) combină învățarea în cadrul instituțiilor de educație sau de formare cu învățare semnificativă la locul de muncă în întreprinderi și alte locuri de muncă;
- b) conduc la calificări recunoscute la nivel național;
- c) se bazează pe un acord care stabilește drepturile și obligațiile ucenicului, ale angajatorului și, după caz, ale instituției de educație și formare profesională; și
- d) presupun remunerarea sau compensarea în alt mod a ucenicului pentru componenta legată de munca depusă.

³⁷ JO C 417, 2.12.2020, p. 1.

Statelor membre li se recomandă să aibă în vedere posibilitatea instituirii unui set de acțiuni de sprijinire a mobilității ucenicilor în cadrul educației și formării profesionale (EFP), pe baza următoarelor principii:

1. Aspecte la nivel de sistem pentru facilitarea mobilității ucenicilor

- a) includerea mobilității ucenicilor într-o strategie națională de internaționalizare pentru educație și formare, după caz, și în strategiile (economice) sectoriale, acolo unde este oportun. Astfel de strategii pot opta pentru o abordare progresivă care să valorifice mobilitatea pe termen scurt și mobilitatea în regiunile transfrontaliere sau în anumite sectoare ori care să promoveze programe de mobilitate colectivă sau prin rotație de scurtă durată;
- b) promovarea internaționalizării prin valorificarea know-how-ului centrelor de excelență profesională care pun în legătură furnizorii de EFP de referință din statele membre, încurajează cooperarea cu o gamă largă de părți interesate și depun eforturi pentru a dezvolta programe de învățământ și calificări de înaltă calitate axate pe nevoile sectoriale în materie de abilități și pe provocările societale. Centrele de excelență profesională au activități diverse, care includ integrarea mobilității cursanților în programele de învățământ, precum și îmbunătățirea oportunităților de mobilitate a cursanților în străinătate și calitatea unor astfel de programe de mobilitate. Acestea acționează ca motoare pentru excelență și inovare și promovează un rol proactiv al EFP în dezvoltarea economică locală și regională;

- c) alocarea de personal specializat (de exemplu, ambasadori, puncte focale, coordonatori de mobilitate) la nivel local, regional și național pentru a facilita mobilitatea ucenicilor și a informa cu privire la aceasta în contextul diferitelor sisteme naționale și regionale. Acest personal specializat ar putea contribui la pregătirea și punerea în aplicare a proiectelor și activităților în materie de mobilitate, inclusiv prin oferirea de mentorat ucenicilor, sprijinirea instituțiilor de primire și de trimitere și gestionarea procedurilor logistice și administrative;
- d) promovarea unui sistem de mobilitate pentru ucenici, inclusiv prin încurajarea creării de rețele noi sau prin consolidarea celor existente între angajatori, furnizorii de EFP, serviciile publice de ocupare a forței de muncă și partenerii sociali, și valorificarea inițiativelor existente, cum ar fi Alianța europeană pentru ucenicii;
- e) luarea în calcul a introducerii în programele de învățământ a unor mecanisme pentru a facilita mobilitatea ucenicilor fără a le afecta finalizarea studiilor și pentru a recunoaște rezultatele învățării dobândite în străinătate (de exemplu, prin includerea în programele de învățământ a unui modul destinat mobilității sau prin introducerea învățării la distanță, acolo unde este necesar și posibil);

- f) asigurarea accesului facil la informații privind cerințele juridice și administrative pentru mobilitatea ucenicilor legate de compensațiile și statutul juridic al ucenicilor care participă la programele de mobilitate;
- g) reducerea sarcinii administrative în procesul de depunere a cererilor și accelerarea procedurilor de obținere a vizelor și permiselor de ședere pentru ucenicii resortisanți ai țărilor terțe care sosesc în UE, după caz și în conformitate cu Directiva (UE) 2016/801³⁸;
- h) încurajarea încheierii de acorduri bilaterale privind mobilitatea ucenicilor cu alte state membre și, unde este posibil, cu țări terțe (sau regiuni, dacă este cazul) pentru reducerea oricăror obstacole persistente din calea recunoașterii și asigurării comparabilității competențelor și abilităților dobândite (de exemplu, printr-un cadru comun de calitate care să vizeze aspectele naționale specifice legate de mobilitatea ucenicilor și de sistemele de ucenicie din cele două țări);
- i) acolo unde este posibil, implicarea partenerilor sociali în toate etapele elaborării, punerii în aplicare și monitorizării strategiilor și programelor de mobilitate a ucenicilor.

³⁸ Directiva (UE) 2016/801 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair (JO L 132, 21.5.2016, p. 21).

2. Sprijinul pentru ucenici

- a) organizarea mobilității într-un mod favorabil incluziunii, oferind sprijin specific persoanelor cu mai puține oportunități;
- b) completarea granturilor Erasmus+ cu fonduri suplimentare pentru a acoperi costurile mobilității ucenicilor;
- c) promovarea mecanismelor și instrumentelor pedagogice pentru a sprijini mobilitatea ucenicilor, de exemplu prin învățarea la distanță, pentru a combate diferențele care există la nivelul structurii duale a învățării și formării;
- d) asigurarea unui sprijin și a unei informări sporite pentru ucenici, inclusiv sprijin pentru pregătirea lingvistică (elaborarea de materiale didactice specifice pentru învățarea limbilor străine pentru anumite profesii în limba sau limbile țărilor-gazdă);
- e) elaborarea de măsuri de însoțire pentru ucenicii care se deplasează în străinătate, cum ar fi un sistem de mentorat / schemă de colaborare de tip „buddy system” pentru faza pregătitoare, mobilitate virtuală în faza pregătitoare (pentru a completa mobilitatea fizică) și pe perioada petrecută în străinătate și sprijin pentru ucenici la întoarcere în procesul de reintegrare în mediul lor de lucru și de utilizare a competențelor și abilităților nou dobândite;
- f) promovarea oportunităților pentru ucenici în școlile EFP, inclusiv a oportunităților oferite prin Erasmus+ și programele de mobilitate internațională, prin intermediul unei rețele dedicate de consilieri și al platformelor de comunicare socială;
- g) promovarea oportunităților pentru ucenici oferite pe portalul online EURES pentru a sprijini tranziția cursanților mobili către piața muncii.

3. Sprijinul pentru întreprinderi

- a) luarea în calcul a oferirii de stimulente financiare angajatorilor drept compensație pentru perioada petrecută de ucenici în străinătate, precum și ucenicilor pentru a-i încuraja să se întoarcă la angajatorul de la care au plecat (de exemplu, un bonus la finalizarea programului sau o subvenție salarială dacă sunt angajați după absolvire);
- b) luarea în calcul a acordării de asistență specifică angajatorilor, în special întreprinderilor mici și mijlocii, de exemplu prin sprijinirea creării de rețele de intermediari între țara de primire și țara de trimitere, de preferință la nivel sectorial, pentru a sprijini întreprinderile în ceea ce privește aspectele organizatorice și cerințele juridice;
- c) promovarea colaborării transfrontaliere între serviciile guvernamentale care pun în aplicare formarea profesională și uceniciile sau serviciile publice de ocupare a forței de muncă (SPOFM) și angajatori prin: explorarea de măsuri care să le ofere ucenicilor oportunități de formare profesională în străinătate în sectoarele afectate de dubla tranziție; sprijinirea colaborării transfrontaliere între aceste servicii guvernamentale sau SPOFM și asociațiile patronale în vederea abordării deficitului de abilități în profesiile legate de tranziția verde și cea digitală prin intermediul programelor de ucenicie; și luarea în considerare a unor parteneriate regionale transfrontaliere între aceste servicii guvernamentale și SPOFM ca punct de plecare;
- d) promovarea oportunităților Erasmus+ și a Alianței europene pentru ucenicii în rândul întreprinderilor, evidențiind beneficiile primirii și trimiterii de ucenici în cadrul unor programe de mobilitate.
